

זֶקְנָתֵן וְלֹא יַעֲבֹר

אָמֵן כִּי זֶקְנָתֵן וְלֹא יַעֲבֹר מִפְּנֵי רַבְנָה שֶׁרֶד בְּאַחֲרֵי מִסְפָּרִי רַבְנָה תְּזַקְנָתֵן לְפָנָיו

כִּי זֶקְנָתֵן וְלֹא יַעֲבֹר מִפְּנֵי רַבְנָה שֶׁרֶד בְּאַחֲרֵי מִסְפָּרִי רַבְנָה תְּזַקְנָתֵן לְפָנָיו

30 "חַק נָתֵן וְלֹא יַעֲבֹר" יֵצֵא לְאוֹרָעִי הַוֹּצָאת "נְצָחָתִי וְאַגְּנָזָתִי" שְׁעִירִי יִשְׁבִּית תִּיקְוֹן המידות

שְׁדָךְ הַלְּמֹדְךְ לְלַטְבָּה מִלְבָרָת לְבָב אַדְךְ אָ:

וְהַגָּה מִבָּאָר שֶׁם (בַּלְקוֹטִי א' סִימָן ב' הַגְּלָל), שְׁעַלְיִדְךְ תִּקְוֹן הַבְּרִית זָכִין לְתִפְלָה וְעַל בָּנָיו יוֹסֵף שְׁשִׁמֶר אֶת הַבְּרִית זָכָה לְבָכָורה שַׁהְזָא בְּחִינָת עֲבוֹדָת הַתִּפְלָה, כִּי הַבָּכָור גָוֹטֵל פִי שְׁנִים שְׂזָה בְּחִינָת חַרְב הַתִּפְלָה שִׁישׁ בָּה פִי שְׁנִים שְׂתִי בְּחִינָות; 'שְׁבָחוּ שֶׁל מִקּוּם וְשְׁאַלְתִּי צְרָבְכִּי' בְּחִינָת חַרְב פִּיפִוּת שְׂתִי פִוּת וְגַטְלָה מְרַאוּבָן עַלְיִדְךְ שְׁחַלְל יִצְוְעִי אָבָיו, כִּי כָל הַפּוֹגָם בְּבְרִית גָוֹטֵלֵין מִמְּנוּ הַתִּפְלָה, עַזְזֵן שֶׁם:

וְזֹה בְּחִינָת מִצּוֹת מִילָה בְּחִינָת חַתּוֹד וְפְרִיעָה וּמוֹבָא שְׁקָלְפָת הַעֲרָלָה וְהַפְרִיעָה הַם בְּחִינָת קְלָפָת עָשָׂו וְיִשְׁמַעְאָל, הַינְגָה כִּי הַם בְּחִינָת פְּגָם הַבְּרִית וְהַם שְׁנִי מִינִי קְלָפּוֹת שְׁמַבְלַבְלִין דַעַת הָאָדָם מֵלֵה תְּחִזָק בְּתִפְלָה כִּי עָשָׂו עַמְלָק הַזָּא בְּחִינָת קְלָפָת הַעֲרָלָה הַגְּמֹזָרָה, כִּי הַזָּא בְּפָר בְּעָקָר וְאַינְזָו מְזֻדָה בְּתִפְלָה כָּל וְמַטְעָה לִבְנָה אָדָם שְׁבָל הַתִּפְלוֹת הַם לְרִיק וְאַינְגָם מְזֻעִילִים חַם וְשַׁלּוּם, וְעַל בָּנָיו נִאָמֵר בָּזָו "זִיבָז עָשָׂו אֶת הַבָּכָורה" שַׁהְזָא בְּחִינָת עֲבוֹדָת הַתִּפְלָה כִּגְיָל וְעַלְיִדְךְ שְׁחֹזְתָבִין אֶת הַעֲרָלָה הַחֹזֶפה עַל הַבְּרִית עַלְיִדְיִזָה מְבָטְלִין קְלָפָתוֹ הַרְעָה וְגַמְשָׁה בְּחִינָת תִּקְוֹן הַבְּרִית, שְׁעַלְיִדְיִזָה זָכִין לְהַתְּחִזָק בְּתִפְלָה תְּמִיד אָבָל עַדְיוֹ יִשְׁכָלָה שְׁגִנָה שַׁהְזָא קְלָפָת עֹזֶר הַפְרִיעָה שַׁהְזָא בְּחִינָת קְלָפָת יִשְׁמַעְאָל שְׁמַשָּׁם גַמְשָׁה טַעַות אַחֲר בְּלֵב לְהַתְּרִישֵל בְּתִפְלָה חַם וְשַׁלּוּם, מְחַמַת שְׁגַדְמָה לוֹ שְׁכַבְר שְׁמַע הַשֵּׁם יִתְבָּרֶך בְּזַדְאֵי אֶת תִּפְלָתוֹ, בְּפָרֶט בְּשַׁרוֹאָה אַיִזָה צְמִיחָת קְרָן יִשְׁוֹעָה שְׁאֹז גַדְמָה לוֹ שְׁכַבְר גַתְקָבָלה תִפְלָתוֹ וְהַזָּא מְתִרְשֵׁל לְהַתְּפִלֵל יוֹתָר, וְזֹה גַמְשָׁה מִבְחִינָת קְלָפָת יִשְׁמַעְאָל שְׁגַרְאָא בָנָעַל שֶׁם "כִי שְׁמַע ה' אֶל עֲגִינְךָ", וְתְּרַגּוּמוֹ: 'אָרִי קְבִיל'

השם יֵת צְלוֹתִיךְ וְעַלְיִיךְ מִצּוֹת פְּרִיעָה מִבְטָלִים גַּם הַקְּלָפָה הַזֹּאת וְזָכֵין לְהַתְּחִזֵּק בְּתִפְלָה תָּمִיד וְלְהִזְוֹת מֹדֶה עַל הַעֲבָר עַל הַצְּמִיחָת קָרֹז יִשְׁוֹעָה שְׁרָאָה וְלִצְעָק לְעַתִּיד לְבוֹא, כִּי עֲדֵין לֹא גַּמְרָה הַיִשְׁוֹעָה וְעֲדֵין אָנוּ צְרִיכֵין הַרְבָּה יִשְׁוֹעָות מִאָד בֶּל יִמְיִרְחֵינוּ, עַד שְׁגִזְבָּה לְבוֹא לִמְה שָׁאָנוּ צְרִיכֵין לְבוֹא אֲשֶׁר בְּשִׁבְיל זוּה בָּאָנוּ לְעוֹלָם הַזֶּה, וְעַל כֵּן צְרִיכֵין לְהִרְבּוֹת בְּתִפְלָה תָּמִיד:

וְזֹה בְּחִינַת "זִישָׁב מִרְדָּכָי" וְדָרְשׁו רְבּוֹתֵינוּ זְכָרוֹנָם לְבָרְכָה, 'שָׁשֶׁב לְשָׁקֹן וְלִתְעֻגִּיתֹו' כִּי אֲפִיעָלִפִי שֶׁכְּבָר רָאָה יִשְׁוֹעָה נִפְלָאָה בָּזָאת, שְׁהַרְבִּיבּוֹהוּ עַל סִימֵן הַמֶּלֶךְ וְקָרָאוּ לִפְנֵיו וּכְוּ, אֲפִיעָלִפִי-בֵן לֹא גַּתְרִישֵל עַל-יִדְיִזָּה מִתְפָלָתוֹ, וּכֵן אַצְל אַסְתָּר בְּתִיב "זִתּוֹסָף אַסְתָּר וְתִדְבֵּר לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וּכְוּ וְתִבְחֵן וְתִתְחַפֵּן לוּ לְהַעֲבִיר אֶת רַעַת הַמָּן" וּכְוּ וְזֹה מִרְמֹז עַל בְּלֵל בְּגַסְתִּים יִשְׂרָאֵל שְׁהָם בְּחִינַת אַסְתָּר, שָׁאָפְלוּ בְּשְׁרוֹאַין יִשְׁוֹעָות וְגַפִּים גְּדוֹלִים וְגַפְלָאִים שְׁהַסְּטוֹרָא אַחֲרָא בְּחִינַת הַמָּן עַמְלָק כִּבְרָה נִפְלָה מִאָד וְתָלוּ אֹתוֹ וְאֶת בָּנָיו עַל הַעַז, אֲפִיעָלִפִי-בֵן אַיִּגָּם מִסְתְּפִקִּים בָּזָה וְעַדְיָן הֵם עֹזְמִים וּמִתְפָלִילִים וּבּוֹכִים וּמִתְחַגְּנִים לִפְנֵיו יִתְבְּרַךְ כִּבְנֵן הַמִּתְחַטְּא לִפְנֵי אָבִיו, לְהַעֲבִיר אֶת רַעַת הַמָּן שְׁהָוָא סְטוֹרָא-אַחֲרָא לְגָמְרִי, שִׁיזְבּוּ לְהַפְּהָר לְהַתְּקַדֵּשׁ לְגָמְרִי וּבְאַמְתָּה בְּשָׁהָאָדָם מִתְרִישֵל בְּתִפְלָה מִחְמָת שְׁגִדְמָה לוּ שֶׁכְּבָר פְּעַל בְּתִפְלָתוֹ הַרְבָּה שְׁזָהּוּ בְּחִינַת קְלָפָת יִשְׁמַעְאֵל קְלָפָת הַפְּרִיעָה בְּגַיְל עַל-יִדְיִזָּה חָם וּשְׁלֹום, גַּתְעַבְבּוּ גָמְרִי יִשְׁוֹעָתוֹ וַיַּתְאַרְךְ גָּלוֹתוֹ חָם וּשְׁלֹום, מַאֲחָר שְׁגִתְרִישֵל בְּתִפְלָה וְאֵז יִחְזֹר וַיַּתְעֹורֵר בְּחִינַת קְלָפָת עָשָׂו הַרְשָׁע שְׁהָוָא בְּחִינַת קְלָפָת הַעֲרָלה וַיַּאֲטֵם וַיַּטְמֵם לְבוֹ לְגָמְרִי מַלְהַתְּחִזֵּק בְּתִפְלָה וְעַל כֵּן בְּאַמְתָּה 'מֶל וְלֹא פָרָע בָּאַלּוּ לֹא מֶל' כִּי עַל-יִדְיִזָּה חָם וּשְׁלֹום, חֹזֵר וְגַעַז גַּם קְלָפָת הַעֲרָלה הַגְּלִיל, עַל כֵּן צְרִיכֵין לְהַעֲבִיר שְׁגִיָּהָם בְּדִי

לזנות להתחזק בתפלה תמיד בג"ל (שם, הלכות נחלות, חלה ד'):

צבר צריכין להתקזק מאי באמונה שלמה להאמין בעצמו שיש לו כח לפעל כל דבר בתפלהו ושיחתו בין לבין קונו כי יש במה מייני חלישות הדעת בלבד האדם בעניין זה באשר כל אחד יודע בנפשו ורב בני אדם גדמה להם שאין להם כח לזה ועל כן אין מתחזקים בתפלה ועל כן צריכין להתגעה ביגיעה ועובדת גדולה מאי בעניין זה ועיקר היגיעה הוא בהתחלה בבחינת כל התחלות קשה, הינו בעת שפתחיל להתפלל ולהתבזבז כי אז עדין לא ראה שום פעולה עליידי תפלה והتابזדות:

אֲבָל כִּשְׁזֹכָה לְהַתְגִּבֵּר בְּכֶל כַּחֲזָה לְהַתְפִּילָל בְּכֻנָּה וְלְהַתְבֹּזֶד עַד
שְׁזֹכָה לְפָעֵל אַיִּזָּה דָּבָר בְּתִפְלָתוֹ, בְּגַזּוֹן שְׁהַתְפִּילָל עַל אַיִּזָּה דָּבָר
וְנִעְנָה אֲזֶה הוּא מִתְחִזֵּק בְּזֹה לְהִאמְינָה גַּם בְּעַצְמוֹ שִׁיבֵּשׁ לוֹ כַּחֲ לְפָעֵל
בְּתִפְלָתוֹ מַאֲחֵר שְׁרוֹאָה שָׁגַם תִּפְלָתוֹ שְׁמַע הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ וְנִעְנָה
וְאֲזֶה נִעְשָׂה אֲצַלוֹ בְּלֵי שְׁלָמָה לְקַבֵּל הַשְּׁפָעָה עַל יָדֵי דָבָורי הַתִּפְלָה,
כִּי עָקֵר הַתְהוֹזֶת הַכְּלִי הוּא עַל-יָדֵי הָאָמוֹנָה, דְּהַיְנוּ עַל-יָדֵי שְׁמָאָמִין
גַּם בְּעַצְמוֹ שְׁהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ שׁוֹמֵעַ גַּם תִּפְלָתוֹ:

וזה בחינת מה שהבכור נוטל פי שניים ומובא בכתב הארוי

זכרונו לברכה, כי בכל ההולדות יש בהם חלק מהולדת הבכור,

הינו כי כל ההולדות וכל ההשפעות גמשבין עליידי תפלה והולדת

הבכור גמשך מחינת הפעלה הראשה שפועל איש ישראלי

עלידי תפלהו, שעליידי זה גתקן אמונתו להתפלל תמיד ונעשה

aczlo כל וכו' בג"ל, ועל כן נוטל הבכור פי שניים בכל אשר ימצא

לו כי בכל מה אשר גמצא ונולד ונשفع לו עלידי תפלה יש בזה

חלק מהפעלה הראשה שפועל בתפלהו שזה בחינת הולדת

הבכור, ועל כן יש לו חלק כנגד כל אחד ואחד:

וְעַל כֵּן בְּאֶרְךָנוּ זָכְרוּנוּ לְבָרְכָה, שְׁהַבְּכוֹרָה הוּא הַתְּפִלָּה וְעַגְנִין פִּי
שְׁגִינִים שְׁלֹזְקָח הַבְּכוֹר הוּא עַגְנִין הַשְׁתִּי בְּחִינּוֹת שִׁישׁ בְּהַתְּפִלָּה;
שְׁבָחוֹ שֶׁל מָקוֹם וְשְׁאַלְתָּ צְרָכְיוֹ בְּגַ"ל, כִּי סְדוּר שְׁבָחוֹ שֶׁל מָקוֹם
קֹדֶם וְאַחֲרִיכֶּד שְׁאַלְתָּ צְרָכְיוֹ הוּא גַּם כֵּן עַגְנִין זה כִּי עַל-יִדִּי
שְׁמַזְכִּירִין בְּשֶׁבֶחָיו יַתְּבִּרְךָ שַׁהְוָא אֱלֹקִי אֲבוֹתֵינוּ וּכְוּ' גּוֹמֵל חֲסָדִים
טוֹבִים שְׁגָמֵל עַמְּהֶם חָסֵד וְשָׁמֵעַ תִּפְלַתְּמָם תִּמְיד שְׁעַל-יִדִּי זה גַּתְיִיחָד
שְׁמוֹ בְּעוֹלָם, עַל-יִדִּי זה גַּתְחִזָּק אֲצַלְנוּ הָאָמוֹגָה בְּעַצְמָנוּ שְׁיִרְחָם גַּם
עַלְינוּ וְיִשְׁמַע תִּפְלַתְּנוּ בְּשְׁאַלְתָּ צְרָכְינוּ:

וְזה שְׁבָתוֹב: "פָּעַל פְּעֻלָּת בִּימֵיהֶם בִּימֵי קָדָם וּכְוּ' צִוָּה יִשְׁעוֹת
יַעֲקֹב" וּכְוּ', הַיּוֹם כִּמוֹ שְׁפָעֻלָּת בִּימֵי אֲבוֹתֵינוּ וְעַשְׂיוֹת לָהֶם גְּסִים
וְיִשְׁעוֹת גְּדוֹלוֹת כֵּן צִוָּה יִשְׁעוֹת יַעֲקֹב גַּם עַתָּה אֵיךְ לְפָעָמִים יִכּוֹל
הַבָּעֵל דָּבָר לְהַחְלִישׁ דָּעַת הָאָדָם, שְׁאָפָ-עַל-פִּי שְׁאָבּוֹתֵינוּ וְרַבּוֹתֵינוּ
פָּעַלוּ הַרְבָּה בְּתִפְלָתָם, אֲבָל אִישׁ גָּרוּעַ בְּמוֹזָה אֵיךְ אָפְשָׁר שְׁתִּפְעַל
בְּתִפְלָתֶךָ אֲבָל בְּאֹמֶת לֹא כֵּן הוּא כִּי הַשָּׁם יַתְּבִּרְךָ שְׁוֹמֵעַ תִּפְלָת
כָּל פָּה וַיֵּשׁ כַּח בְּכָל אָחָד מִיְשְׁרָאֵל לְפָעַל בְּקִשְׁתָוּ בְּרַחְמִים אֲצָלוּ
יַתְּבִּרְךָ אָם יַתְּפַלֵּל אֱלֹיו בְּאֹמֶת כִּמוֹ שְׁבָתוֹב: "קָרוֹב הַשָּׁם לְכָל
קוֹרָאָיו לְכָל אָשָׁר יִקְרָאָהוּ בְּאֹמֶת", וְעַל כֵּן צְרִיךְ הָאָדָם שְׁיִשְׁוֹם אֶל
לִבּוֹ וְלַהֲזִיף אֶת עָצְמוֹ מִהָּשֶׁבֶטֶה פְּעָמִים קָרָא מִצְרָה אֶל הַשָּׁם
וְעַגָּה אָתוֹ וְהַזְּשִׁיעֹו, וְעַל-יִדִּי זה יַתְּחִזָּק גַּם עַתָּה בְּתִפְלָת וְהִ
יַּזְּשִׁיעֹו בְּגַ"ל (שם):

צָג לְכָאוֹרָה יִשׁ לְהַקְשֹׁת עַל עַגְנִין הַתְּבֹזְדּוֹת וְשִׁיחָה בֵּין
קוֹנוֹ, שְׁצְרִיךְ כָּל אָחָד בְּכָל יוֹם לְשִׁפְךָ שִׁיחָה לְפָנֵי הַשָּׁם יַתְּבִּרְךָ
שְׁיִזְבְּהוּ לְקָרְבָּו לְעַבּוֹדָתוֹ יַתְּבִּרְךָ, בְּמַבָּאָר לְעַיל בְּמַה פְּעָמִים וּכֵן
מִצְאָנוּ שְׁבָל הַצְדִיקִים הַקְדָמוֹנִים עַסְקָוּ גַּם כֵּן בָּזָה וְיִסְדוּ עַל זה
בְּמַה תִּפְלֹות לְזֹכּוֹת לְהַגְּצָל מַהֲיֵץ הַרְעָ, וְשִׁיזְבּוּ לְהַתְּקִרְבָּה לְהַשָּׁם

זֶקֶן נָתֵן וְלֹא יַעֲבֹר ה'גנ"ל כ-זאת מורה מוזהדרת"ת צפ"ל "אחר אלה מוקזה שדרך מזה רבעון זהה תזקוז לפל"

וְתִבְרֹךְ וְלִירָאָה וְלֹאָהַבָּה אָזֶתֶךְ יְתִבְרֹךְ וְכָל סְפִר תְּהִלִּים מְלָא מִזְהָה
וְכֵן הַתְּפִלּוֹת מְאַגְּשָׁי כְּנַסֶּת הַגְּדוֹלָה, בְּגֹזֶן הַשִּׁיבָּנוֹ וּבְיוֹצָא:

וְלֹכֶאָרֶה קָשָׁה, הֲלֹא אָמַרְנוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכָרוֹגִים לְבָרְכָה, 'הַכָּל בְּיִדְךָ
שְׁמִים חֹזֶץ מִירָאת שְׁמִים' וְאִם כֵּן אֵיךְ שִׁיחַד עַל-זָה תִּפְלָה מַאֲחָר
שְׁהַשְּׁמָ יִתְבְּרָךְ מִסְפָּר הַבְּחִירָה רַק לְנוּ אֵיךְ בְּאֶמֶת זוּה בְּעִצְמוֹ עַקְרָב
הַבְּחִירָה שֶׁל הָאָדָם כִּי אֵיךְ אָפְשָׁר לְזֹכּוֹת בְּשִׁלְמוֹת לִמְאָם בְּרָע
וּלְבָחר בְּטוֹב וּלְבָזָא לִמְהָ שְׁצָרִיךְ הָאָדָם לְבָזָא בְּזָה הַעוֹלָם עַל-יָדָיו
בְּחִירָתוֹ, כִּי אִם עַל-יָדָיו שִׁירְבָּה בְּתִפְלוֹת וִתְחִנּוֹגִים וִשְׁיחָות בֵּין
לְבִין קָוָנוֹ הַרְבָּה מַאֲדָד לְהַשְּׁמָ יִתְבְּרָךְ, שִׁיזְבָּהוּ לְקָרְבוֹ
לְעַבּוֹדָתוֹ יִתְבְּרָךְ, וְזֹהוּ עַקְרָב הַתִּפְלָה כִּי "עַל זֹאת יִתְפְּלַל כָּל חָסִיד
אֶלְيָה לְעַת מִצָּא רַק לְשִׁטָּף מִים רַבִּים אֶלְיוֹ לֹא יִגְיָעַ" שֶׁלֹּא
יִשְׁטְפוּהוּ שִׁטָּף מִים רַבִּים הַזִּידּוֹגִים שְׁהָם תְּאוֹבָתֵיכִי בַּיָּשִׁין דְּהָאִי
עַל-מָא הַשׁׁוֹטְפִין בְּכָל עַת וּכְבָר גַּשְׁטָפוּ רַבִּים רַבִּים מַאֲד עַל יָדָם
רְחַמְנָא לְצַלּוֹ, וְאֵין חַכְמָה וְאֵין תְּבוֹנָה וְאֵין עָצָה לְעַמְדָה בְּגַגְדָּם רַק
עַל-יָדָיִם תִּפְלָה וִתְחִנּוֹגִים לְהַשְּׁמָ יִתְבְּרָךְ שִׁיצְיָלָהוּ מֵהֶם:

כִּי אֲפָעָלִ-פִּי שַׁהְאָדָם הָוֹא בָּעֵל בְּחִירָה אֲפָעָלִ-פִּיבִּיכְזָן הַעֲקָר הָוֹא
תִּפְלָה וֶתְחַנּוּגִים לְהַשֵּׁם יַתְבִּרְךָ עַל זֶה כִּי הַבְּחִירָה הָוֹא בְּהַשְּׁכָל
שִׁישׁ לֹז כְּחַ לְבָחר בְּטוֹב וְלִמְאָם בְּרַע אֲךָ שַׁכָּל הָאָדָם אֵין לוֹ כְּחַ כִּי
אִם לְהַכְּגִיעַ וְלִבְטַל הַתְּאֻוֹת וְהַקְּלִפּוֹת שַׁהֲם בְּחִינָת כְּפִירֹות
הַבָּאִים מִבְּחִינָת שְׁבִירָת כְּלִים שַׁהֲם יִשְׁ בְּמַה וּבְמַה גִּיצּוֹת
הַקְּדוּשִׁים שַׁהֲם גִּיצּוֹצִי הַשְּׁכָל כִּי כָּלָם בְּמַחְשָׁבָה אַתְבִּרְיוֹ אֲבָל יִשְׁ
בְּלִבּוֹלִים וְסִטְרִין אַחֲרָגִין וּמְגִיעוֹת מִהַקְּדָשָׁה הַבָּאִים מִבְּחִינָת חָלֵל
הַפְּנָנוֹי שַׁהֲם אֵי אָפְשָׁר לְמִצְאָא אֶלְהֹותָו עַל-יָדִי שָׂוֵם שַׁכָּל וְחַכְמָה כִּי
אִם עַל-יָדִי אַמְזָנָה לְבַד (כְּמַבָּאָר בְּלִקּוּטִי מוֹהָרִין חָלֵק א' סִימָן ס"ד), שַׁהֲוֹא
בְּחִינָת תִּפְלָה וֶתְחַנּוּגִים וְזַעֲקוֹת לְהַשֵּׁם יַתְבִּרְךָ שְׁנִיצְוָילָהוּ מִהַקְּלִפּוֹת

זְקָנָתְךָ וְכָא יַעֲבֹר

וְהַיִצְרָע הַרְעָע הַגְּמַשְׁכִּין מִשְׁם:

ועל זה אמרו רבותינו זכרונם לברכה, בכל יום יצרו של אדם מתגבר עליו ואל מלא הקדוש ברוך הוא עוזרו היה נופל בידו כי מהיוצר הרע הזה הגמשך בשרשו משם מבחינת חלל הפנוי אי אפשר להגצל בשום אפן על ידי בחירת האדם בשכל עצמו בלבד, כי אם עליידי סicutא דשמיा, ועל כן צריכין להרבות מאד מעד בתפלה ותחנוגים להגצל ממפו כי שם אין מועיל שום שכל אהרבה, עליידי שכלי וחכמה גש��ען שם ביותר חם ושלום, (כמו באדר שם בדבריו זכרונו לברכה, בסימן ס"ד) רק העקר הוא האמונה שהיא בבחינת תפלה:

ובאמת זה בעצמו הוא עקר יסוד לכך הבחירה דהינו מה שיש להאדם לכך הבחירה לבטל שכלו לגמרי ולסמן על אמונה בלבד ולהרבות בתפלה ותחנוגים להשם יתברך כי היוצר הרע מעיקם ליב האדם כל כך עד שגם זה קשה על האדם אפ-על-פי שבאמת הוא דבר קל מאד לשוחה בכל פעם את כל אשר עם לבבו לפניו לשם יתברך ולבקש מלפניו על נפשו אפ-על-פי-יכן הבעל דבר מבלבל ומעיקם דעת האדם כל כך עד שעלי-פי רבי עגנון זה של תפלה והتابוזדות קשה על האדם לקיים יותר מכל העבודות קשות וכל זה מחתמת חסרונו אמונה שאין לו אמונה בשילמות זהה עקר ויסוד הכל במאמר רבותינו זכרונם לברכה, בא חבקוק והעמידן על אחת "וצדיק באמונה יחייה" ועל כן בזה בעצמו עקר לכך הבחירה של האדם כי מי שזוכה לבחיר בחיים אמתאים, הוא בוחר העקר בדרך אמונה ותפלה בבחינת: "דרך אמונה בחירותי" אז בשיעיש לו אמונה שלמה ו מרבה בתפלות ישיותות לפניו לשם יתברך שיזכהו לשוב אליו באמת, שעליידי זה ממשית ובטל כל

אָזְקָן נִתְן וְלֹא יַעֲבֹר

כִּתְטוֹרֶת פְּזֹהַרְתִּי תְּצֵא לְאַזְקָן מִקְוֹה שְׂדֹק אַחֲרֵי רַבְבָּשׁוֹ אֲזַחַד תְּזַקְזֹעַ לְפָלָא

30 "חַק נִתְן וְלֹא יַעֲבֹר" יֵצֵא לְאֹרוֹעַ עִזִּית "נִצְחָתִי וְאַגְּנָחָת" שְׁעִירִית תִּיקְוֹן המידות

הַקְּלָפּוֹת וִסְטָרָא אַחֲרָא הַגְּמַשְׁכִּין בְּשֶׁרֶשֶׁן מִבְּחִינַת הַצְּמִצּוֹם שֶׁל
חָלֵל הַפִּנְוי, אָזִי עֹזֶרֶז הַשֵּׁם יִתְבְּרֹךְ שִׁיזְבָּה לְעַבְדֵד אֹתוֹ יִתְבְּרֹךְ
בְּתֹרֶה וּמְצֻוֹת, וּמְאִיר עִינְיו בְּתֹרֶתְוּ עד שָׁזָּבָה לְהַבִּין בְּתֹרֶה
וּעֲבוֹדָה מֵה שָׁאָפְשָׁר בְּשֶׁבֶל אֲנוֹשִׁי לְהַבִּין וּעֲלֵיִידִיזָה מִגְנִיעָה
וּמִבְטֵל בָּל הַקְּלָפּוֹת וִסְטָרָא אַחֲרָא הַגְּמַשְׁכִּין בְּשֶׁרֶשֶׁן מִבְּחִינַת
שְׁבִירָת בְּלִים וּמְעָלָה מִשְׁם בָּל נִיצְׁזָוֹת הַקְּדָשָׁה, וּמִחְמָת שְׁבִירָת
שְׁבִירָת בְּלִים בְּעָצָמוֹ גַּמְשָׁךְ גַּם כֵּן בְּשֶׁרֶשֶׁן מִתְקַפְתַּח הַצְּמִצּוֹם שֶׁל
בְּחִינַת חָלֵל הַפִּנְוי בְּמַבָּאָר בְּפִנְים:

וּבָרְגַּתְבָּאָר שְׁאֵי אָפְשָׁר לְהַמְּתִיק בְּשִׁלְמּוֹת זוּה הַצְּמִצּוֹם שֶׁל חָלֵל
הַפִּנְוי (עד שִׁיתְבְּטַלְוּ גַּם אֵלּוּ הַקְּלָפּוֹת וּמִגְנִיעָות וּכְוּ שִׁינִיקְתֶּם מִשְׁם) בַּי אִם
עֲלֵיִידִי תִּפְלָה שַׁהוּא בְּחִינַת אֲמוֹנָה עַל-יכֹן עֲקָר יִסּוּד שֶׁל בָּל הַתֹּרֶה
וּמְצֻוֹת שְׁהָם בְּחִינַת שֶׁבֶל הוּא גַּם כֵּן רַק עַל יִדְיִי תִּפְלָה וּאֲמוֹנָה
בְּחִינַת: "בָּל מְצֹוֹתִיךְ אֲמוֹנָה" וּעַל כֵּן בָּזָה עֲקָר יִסּוּד בָּל כָּחֵן
הַבְּחִירָה בְּגַ"ל (שם, הַלְכוֹת פְּקָדוֹן הַלְּבָה ג' אֹתָה ז'):

צד בָּל הַרְזָחָה לְגַשְׁת אֶל הַקְּדָשׁ לְזַפּוֹת לְהַתְּקִרְבָּה לְהַשֵּׁם יִתְבְּרֹךְ
הָעֲקָר לְהַרְבּוֹת בְּתִפְלָה וּשְׁיִיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קֹנוֹ בְּמַבָּאָר כְּבָר כִּמְה
פָּעָמִים אָבָל גַּם זוּה בְּעָצָמוֹ בְּבָד עַל הָאָדָם מִאֵד וּגְדֵמָה לוֹ שְׁאֵין לוֹ
שָׁום דִּבּוּרִים וְאֵינוֹ יוֹדֵעַ מִמֶּה לְהַתְּחִיל לְדִבֶּר וּבָרְבּ פָּעָמִים גְּדֵמָה
לוֹ שְׁלַבּוֹ בָּל עָמוֹ וְאֵם יִדְבֶּר אֵיזֶה דִּבּוּרִים הֵם גַּם כֵּן בְּלִי שָׁום
הַתְּעוֹרְרוֹת הַלְּבָב וּעַל כֵּן צְרִיכִי בְּתִחְלָה לְעַמְדָה כְּאֶלְם רַק יִשְׁתּוֹקָק
וַיַּצְפָּה וַיַּתְּלָה עִינְיו לְמַרְומָשׁ שִׁישְׁפִּיעַ לוֹ דִּבּוּרִים חַמִּים בְּגַחְלִי אַשְׁר
וַיַּיַּשֵּׁב דָּעַתּוֹ הַיִּטְבָּה, הַיִּכְן הוּא בְּעוֹלָם וְלַיהִיכֹן נִתְעָה, וּגְדֵל עַצְם
הַרְחִמָּנוֹת שִׁישׁ עַל נִפְשׁוֹ שִׁגְתְּרַחַק בָּל כֵּד מַאֲבִיו שִׁבְשָׁמִים רַק
אֲפָלִ-פִּיבָּן צְרִיךְ לְחַפֵּשׁ וְלִמְצָא בְּעָצָמוֹ גַּם הַגְּקָדוֹת טֹבוֹת שִׁישׁ
בּוֹ עֲדִין וּכְחֵזְקָה וּזְכוֹת הַצְּדִיקִי אָמָת הַגְּשָׁעָן עַלְיָהָם בְּכִדֵּי שְׁלָא יִפְיַל

אותו הָרָע שֶׁלֽוּ, לִיאָשׁ עַצְמוֹ לְגַמְרִי חַם וּשְׁלוּם, אֲבָל לְפָנֵי הַשֵּׁם יַתְּבִּרְךָ יַעֲמֵד כְּדַל וּכְרֶשׁ וּכְאַלְמָם לֹא יַפְתַּח פִּיו וּלְעַמְדָה וּלְצִפּוֹת וּלְהַשְׁתּוֹקֶק שַׁיְשַׁפֵּיעַ לֹז הַשֵּׁם יַתְּבִּרְךָ דָבָרִים חַמִּים, בְּכִידִי שַׁיְוַבֵּל לְהַמְשִׁיךָ עַל עַצְמוֹ קָדְשָׁת הַתּוֹרָה שַׁיְזַבֵּחַ מִעְתָּה לְקַבֵּל וּלְקִים אֶת דָבָרִי הַתּוֹרָה עַד אֲשֶׁר עַלְיִדִּיזָה בְּעַצְמוֹ זֹבַח אַחֲרִיכָה לְהַתְּעוֹרֹות גָּדוֹל וּמְדָבֵר בְּחַמִּימּוֹת דָקְדִּשָּׁה, בְּבִחִינָת: "גָּאַלְמָתִי דָוִמִּיה הַחַשְׁיִתִי מַטּוֹב" וּכְיוֹ, וּעַלְיִדִּיזָה דָזָקָא "חַם לְבִי בְּקָרְבִי בְּהַגִּיגִי תְּבֻעָר אָשׁ דָבָרְתִּי בְּלִשּׂוֹגִי":

וְזֹה בְּחִינָת חַשְׁמָ"ל שְׁדָרְשׁוֹ רְבּוֹתִינוֹ זְכָרוֹנָם לְבָרְכָה, עַתִּים חַשׁוֹת עַתִּים מִמְלָלוֹת, וְדָרְשׁוֹ עוֹד 'חַיּוֹת אָשׁ מִמְלָלוֹת' הִינוּ שְׁעַקְרָב תָּקוֹן הַדָּבָר הַזֶּא עַלְיִדִי שְׁחַשִּׁים וּשׂוֹתְקִין תִּחְלָה בְּאַלְמָם לֹא יַפְתַּח פִּיו רַק מִשְׁתּוֹקְקִין בְּרַצּוֹן חַזָּק לְהַשֵּׁם יַתְּבִּרְךָ וּמְרַחְמִין עַל עַצְמוֹ בְּרַחְמָנוֹת גָּדוֹל בְּאָשֶׁר כָּל אַחֲד יוֹדֵעַ בְּגַפְשׁוֹ גָּדוֹל הַרְחָמָנוֹת שְׁעַלְיוֹ בְּכָל עַת וּעַלְיִדִּיזָה דִיקָא גַּתְעֹרְרִין רַחְמִי הַשֵּׁם יַתְּבִּרְךָ עַד שְׁמַתְחִילִים לְצִפְצָף וְלִדְבָר קִצְתָה, בְּבִחִינָת: "וּמַעֲפָר אִמְרָתָךְ תִּצְפְּצָף" עַד שַׁזֹּבַח אַחֲרִיכָה לְדָבָרִים חַמִּים כְּגַחְלִי אָש בְּחִינָת חַיּוֹת אָש מִמְלָלוֹת וּעַלְיִדִּיזָה זֹבַח אַחֲרִיכָה לְהַתְּקִרְבָּה אֶל הַקָּדְשָׁה וּלְבִחִינָת קְבִּלה הַתּוֹרָה בְּשִׁלְמוֹת:

וְזֹה בְּחִינָת מָה שָׁאָמָרוּ רְבּוֹתִינוֹ זְכָרוֹנָם לְבָרְכָה, מִגְצָפָ"ד צְוִפִּים אָמָרוּם כִּי מִגְצָפָ"ד הֵם בְּחִינָת חַמְשָׁה גְּבוּרוֹת שֶׁהֵם בְּחִינָת אָשׁ וְהֵם שְׁرֶשׁ חַמְשָׁה מִזְצָאוֹת הַפֶּה, שַׁזָּה בְּחִינָת הַדָּבָרִים חַמִּים כְּגַחְלִי אָש שְׁזֹובְקִים לֹזֶה עַלְיִדִי שְׁשׂוֹתְקִים תִּחְלָה וּצְוִפִּים וּמִיחְלִים וּמִחְכִּים לְחַסְדִּי הַשֵּׁם, בְּבִחִינָת: "וְאַנְּגִי בָה' אַצְפָּה אֹזְחִילָה לְאַלְקִי יְשֻׁעָי" בְּחִינָת: "טוֹב וִיחֵיל וְדוֹמָם לְתִשְׁוֹעָת הַיּוֹם", עַלְיִדִּיזָה דָזָקָא זֹבְקִים לְשִׁלְמוֹת הַדָּבָרִים הַגָּל וְזֹה גַּם כֵּן בְּחִינָת: "אֵין אָמָר וְאֵין

דברים" וכו', בcheinת השתקה זה עדר הדבר רק עליידי התקווה והיהול שזה בחינת: "בכל הארץ יצא קום" מלשון קומי ויחול לחסדי השם, ועל-ידי זה ובקרה תבל מליהם וזה גם כן בחינת מה שבסדר הבריאה החשד והלילה קודם לאור כי החשד הוא בחינת חשבת הדעת זה עדר הדבר שזה בחינת השתקה שקדם לדבר בחינת ח"ש מ"ל ה"ל כי בלילה אז הוא בחינת השתווקות ובסוףין להשם יתברך בחינת: "על משכבי בלילה בקשתי את שאהבה נפשי" וכו', ונאמר: "ازורה נגנית בלילה עם לבבי אשיך" וכו' ואחר-כך זוכין על-ידי זה לאור יום שהוא שלמות הדברים שהם עקר האור בחינת: "פתח דבריך יאיר":

והכלל כי אי אפשר לדחק את השעה כלל כי תכף כشرطין
להתקרב להשם יתברך באמת או צריכין לו הר מאד מהריפה
שלא לדחק את השעה חם ושלום, כי רב החרפתקאות חם ושלום,
הוא רק עליידיזה שזה בחינת אזהרת פון יהרמו" שהזהרים
ליישראל בשעת מתן תורה רק צריכין להמתין ולהבות הרבה
لتשועת השם שזה בחינת הבא לטהר מסעין לו אומרים לו
המתן דיקא, לצריכין להרבות רק בתפלה ותחנונים להשם
יתברך וגם בזאת אסור לדחק את השעה שירצה שייפעל בקשתו
תכף שזה בחינת: אל תעש תפלה קבוע אלא רחמים ותחנונים
לפני הפקום ואם יתנו לשם יתברך יתנו, אם לאו ימתין עוד וירבה
עוד להתחגון לפני ובמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה, לעניין
חזק התפלה, "קונה אל ה" ואם לא נתקבלה תפלה חזר וקונה אה
אפשר בדברי התפלה בעצם גם כן אי אפשר לדחק את השעה,
זה בחינת מה שהיה רוצחת כל אחד שתכף שכנעם להتابזד
ולפרש שיחתו לפני לשם יתברך, אז יפתח פיו ותכףomid ידבר

זֶקֶן נָתֵן וְכֹא יַעֲבֹר

דָבָרִים תְּרִבָּה לְפָנֵי הַשֵּׁם יַתְּבִּרְךָ דָבָרִים שְׁלָמִים וְחַמִּים כְּגַחְלִי
אַשׁ וּבְהַתְּעוֹרָרוֹת גָּדוֹל וּמְחֻמָּת שְׁלָאוֹ כִּל אָדָם זֹכָה לֹזָה, וּבְכָל
פָּעָם גְּדֹמָה לְהָאָדָם שְׁאֵין לוֹ דָבָרִים וְאֵין לוֹ שָׁוָם הַתְּעוֹרָרוֹת כָּל,
עַל-יִדְיֶיךָ הוּא מִתְּרִישֶׁל לְגַמְרִי גַם מִתְּפָלָה וּתְחִנּוּגִים עַל כֵּן צְרִיכִין
לִידְעָה זֹאת הַיּוֹטֵב, כִּי גַם זֹה הוּא בְּחִינַת 'דֹזֶחֶק אֶת הַשְׁעָה' כִּי אֵי
אָפָשָׁר לְהַמְשִׁיךָ שְׁלָמוֹת הַדָּבָרִים הַגְּזִיל בִּי אֵם עַל-יִדָּי הַשְׁתִּיקָה
וּהַיְחִיל שְׁקָדָם הַדָּבָר בִּי צְרִיכִין תְּחִלָּה לְדָם וּלְשָׁתָקָךְ רַק לְהַמְתִין
וּלְהַתְּגַעַגֵּעַ וּלְכַסְף וּלְהַשְׁתּוֹקָק לְחַסְדִּי הֵה שִׁישְׁפִיעַ לוֹ דָבָרִים
שְׁלָמִים וְאַחֲר-כֵּד זֹכָה עַל-יִדְיֶיךָ בְּעַצְמוֹ לְפָרֶשׁ שִׁיחָתוֹ לְפָנֵי הַשֵּׁם
יַתְּבִּרְךָ בְּהַתְּעוֹרָרוֹת גָּדוֹל כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ, שְׂזָה בְּחִינַת חַ"ש
מִ"ל בְּחִינַת עַתִּים חָשׁוֹת עַתִּים מִמְּלָלוֹת חַיּוֹת אַשׁ מִמְּלָלוֹת כָּגַ"ל
(הלכות גזילה הלכה ה):

וְעַזְנֵי בְּסֶפֶר "עָלִים לְתִרְוָפָה" שְׁכָתֵב שֵׁם בָּזָה הַלְּשׁוֹן: שְׁצִירִיךָ כָּל
אַחַד לְיַלְדֵבָזָה לְהַתְּחִיל בְּכָל פָּעָם לְקִים עַגְיָן בְּחִינַת חַשְׁמִיל הַגְּזִיל
הַחִינָּנוֹ לְהַתְּחִיל לְשָׁתָק וּלְחַרְשׁ לְפָנֵי הַשֵּׁם יַתְּבִּרְךָ בְּתִשׁוֹקָה גָּדוֹלָה
אַלְיוֹ יַתְּבִּרְךָ וּבְרָחְמָנוֹת גָּדוֹל עַל עַצְמוֹ שְׁגַרְתְּרַחְקָתִי כָּל בָּהָ, עַד
שְׁאיִגְיָה יָדַע כָּל מַה יִכְזֹן לְהַתְּחִיל לְדִבֶר בְּבִחִינַת: "כִּי אֵין מְלָה
בְּלִשׁוֹנֵי הַזָּה יִדְעָת בָּלָה גָּאַלְמָתִי לֹא אָפְתָה פִּי" וּכְוֹ, כִּי בָּרָךְ
גְּדֹמָה לִי שְׁהַתְּחִלָּתִי בְּמַה פְּעָמִים וְעַדְיוֹ אָגִי רְחוֹק כָּל בָּהָ וּכְוֹ,
בְּאֲשֶׁר יָדַע כָּל אַחַד בְּגַנְפָשׁוֹ וְהַשֵּׁם יַתְּבִּרְךָ מְלָא רְחָמִים רַבִּים
תְּמִיד וּעַל-פִּי רַב יְחֻום עַל-יָד וּיְפַתֵּח פֶּה לְאָלָם כָּמוֹד מִמְשָׁ מִמְשָׁ
כָּמוֹ אָלָם הַפּוֹתָח לְדִבֶר וּכְמוֹ שְׁדִבְרֵנוֹ עַל פָּסוֹק "בּוֹרָא גִּיב
שְׁפָתִים" (עַזְנֵי לְעַזְל אֶזְט ע"ט), שְׁהַשֵּׁם יַתְּבִּרְךָ בּוֹרָא מִמְשָׁ מִחְדָּש גִּיב
שְׁפָתִים, שְׁגַוְבָּל לְפָרֶשׁ שִׁיחָתוֹ בְּעַצְם הַהַתְּרַחְקָות אֵיךְ שְׁהַזָּא
אֲפָלוֹ אֵם הָיָה כֵּן אַלְפִּים פְּעָמִים כִּי לְגַדְלָתוֹ אֵין חִקָּר:

ובפרט כי באמת אנו מאמינים ומעט יכולים לראות ולהבין
שלאפ-על-פייכן איך שהוא בודאי לא נאבד שום דבר ושום צעקה
אףלו משאול תחתיות ממש, כשהשמע מפי אדוננו מורהנו ורבנו
קדוש בפה פומים ואנו צריכים להאמין בזה באמונה שלמה
בפרט כי כל אחד יכול להבין בעצמו שאם לא היה מתחזק אליו
הצעקות והփוגים טובים וכו' בודאי היה גרווע יותר ויותר בלי
שעוור, כי אין קץ להתגרות הבעל דבר שרוצה להאביד ולעקר
את האדם לגמרי חם ושלום, כאשר כבר שקוו במה נפשות
על-ידי זה והעקר על-ידי שלא התחזקו בכל הפ"ל:

וּבָרוֹךְ אֱלֹקִינוּ שְׁחַמֵּל עֲלֵינוּ בֶּהָרֶת הַזֹּה וּבֶדֶרֶת הַחֲדֵשׁ הַזֹּה,
עַל אֶלְוֹ הַדָּרוֹת נִאָמֵר בַּיּוֹתֶר "זִתְּרֵד פָּלָאִים וְאֵין עֹזֵר לְהָ",
שֶׁגַּאֲמֵר עַל דָּרוֹת הַלְּלוֹ מִהְגָּלוֹת הַפְּרֵר הַזֹּה, כַּאֲשֶׁר אָנוּ רֹאִים
וּמִבְּינִים מַרְחֹק מָה שְׁנַעֲשָׂה בְּעוֹלָם אֶת הַמְעֻשָּׂה הַרְעָה הַנַּעֲשָׂה
תְּחַת הַשְּׁמֶשׁ, לוֹלָא הַשֵּׁם שְׁהִיָּה לְנוּ וַיְשַׁלֵּח לְנוּ אֲדוֹגָנוּ מַוְרָנוּ וַרְבָּנוּ
הַקָּדוֹשׁ אָור חֲדֵשׁ נֹרֶא וְגִשְׁגָּב בָּזָה, שְׁנַעֲשָׂה וְעוֹשָׂה עַמְנוּ מָה
שְׁעוֹשָׂה וּמְחַזֵּיקָנוּ בְּרַחְמֵיו בְּשַׁבָּעָה מִשְׁיִיבִי טַעַם בְּאֶלְהָה עַל פַּז עֲלֵינוּ
לְהַזּוֹדָת וְלְהַלֵּל לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ תָּמִיד וְלִילֵּךְ בְּאֶרְחֹזָתָיו הַקָּדוֹשִׁים
לְהַתְּחִיל בְּכָל עַת מִחְדֵשׁ לִקְיִם כְּכָל הַגְּלֵל, וְגַדּוֹל הַשֵּׁם וְלִגְדַּלְתּוֹ אֵין

זה עקר כי מלכות דקדים היה שהוא בחייבת מלכות משיח הוא על ידי הדברים בחייבת מלכות פה כי המלך מנהיג כל מלכותו רק על ידי הדברים וכל גזען של המלכות דקדדים שהוא מלכות משיח הוא על ידי הדברים וזה בחייבת כל ספר תהילים שיביד דוד המלך, עליו השלום, שהוא שרש מלכות משיח והוא לוחם מלוחמות השם כל ימי בגשמיות וברוחניות וגצח כלם על ידי הדברים פה, דהיינו

זְקָנָתְךָ וְכֹא יַעֲבֹר

על-ידי רבוי תפנות ותחנוגים ושירותות ותשבחות בלי שעור עד שפלו כלם ברוח קדשו בספר תהילים הקדוש ועל כן זכה באמת למלכות נצחי שהוא מלכות מישיח ועל כן ברוב מזמוריו תהילים מתחיל בהם למגילה ופרש רש"י, שעשה המזמור בשבי הלוים שיאמרו והם מנצחים בשיר וכו' וכן פרושו גם על כל ישראל בפשיותם, במצויר ואומר לך מי שרוצה לבנים ללחם מלחמות השם, שביל אדם מכירה בהזה כי רק בשבי זה גברא, ורוצה לנצח המלחמה בשלמותו, יאמר מזמור זה או מזמור זה בפה מלא: